

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2021-4509
10. februar 2022

Miljøministerens endelige besvarelse af spørgsmål nr. 285 (MOF alm. del) stillet d. 10. december 2021 efter ønske fra ikke-medlem af udvalget Pia Kjærsgaard (DF).

Spørgsmål nr. 285

” Vil ministeren i forlængelse af svaret på MOF alm. del - MFU spm. 184 være behjælpelig med at indhente nedenstående oplysninger, så ministeren kan svare på nedenstående spørgsmål?

1. Vil ministeren konkretisere i henhold til Fælleden i Holbæk, hvilke dyrearter, der levede i området, før området blev indhegnet, og store græssere blev udsat samt store dele af området blev fældet, men som ikke længere lever i området?
2. Vil ministeren helt generelt præcisere, hvilke dyrearter der kommer til, når man fælder en del af det vilde naturområde på Fælleden i Holbæk og samtidig præcisere, hvilke dyrearter man på den bekostning udelukker for området, enten fordi de af praktiske årsager ikke længere kan leve der, eller fordi deres ynglesteder er forsvundet?
3. Vil ministeren oplyse, om de store græssere, der er udsat på Fælleden i Holbæk, skal/bliver tilskudsfordret, og om de skal gå ude hele året enten for nuværende, eller om der er planer om det fremadrettet?
4. Vil ministeren oplyse, om de store græssere, der går på Fælleden i Holbæk, dagligt bliver tilset, og om dette tilsyn foregår på individ- eller flokniveau?
5. Vil ministeren kommentere på adgangsforholdene for en enlig kørestolsbruger, der gerne vil benytte sig af de grusstier, der gennem en mangeårig årrække har gået gennem Fælleden i Holbæk, men hvor der nu er indsat færste med ret store mellemrum herunder om en kørestol kan passere over dem og i nægtende fald, om en kørestolsbruger dermed bliver udelukket fra at benytte sig af området?
6. Har ministeren noget kendskab til, om f.eks. hundeluftere på Fælleden i Holbæk ikke længere benytter sig af det indhegnede område grundet de store græssere og faren ved, at de store græssere ser hundene som en trussel, og kørerne dermed kan gå til angreb?
7. Har ministeren noget kendskab til, om f.eks. børnehaver i Holbæk ikke længere benytter sig af det indhegnede område på Fælleden i Holbæk, efter at der er blevet sat store græssere derud?
8. Vil ministeren oplyse, hvor stor Fælleden i Holbæk er, hvor meget af det område der er indhegnet, hvor meget der er udlagt til andre formål, samt hvor meget af det område der står som helt fri og vild natur?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Holbæk Kommune, som oplyser:

1. Vil ministeren konkretisere i henhold til Fælleden i Holbæk, hvilke dyrearter, der levede i området, før området blev indhegnet, og store græssere blev udsat samt store dele af området blev fældet, men som ikke længere lever i området?

Svar:

"Det ikke korrekt, at store dele af området blev fældet. Der blev i februar 2021 fældet et 600 m langt og 15 m bredt, levende hegn bestående af contortafyr, en nordamerikansk træart. Træerne var gamle og begyndt at vælte. Der blev efterladt et antal "spættetræer" – stående stammer uden top og grene, samt kvasbunker til gavn for dyrelivet. Der blev desuden ryddet spontan opvækst af pil i og omkring 6 vandhuller til gavn for Spidssnudet frø o.a. paddearter. At sikre lys til vandhuller ved rydning er et helt almindeligt og vigtigt naturplejetiltag.

Der er fortsat mange krat og småskove på Fælleden – både i den nordlige del, hvor der går kreaturer, og på resten af Fælleden, hvor fx rådyr kan søge skjul. Der var tidligere og er stadig et almindeligt dyreliv på Fælleden bestående af rådyr, hare, egern m.fl. både inden- og udenfor hegnet, som dyrene let passerer over/under. Eneste truede dyrearter på Fælleden er Spidssnudet frø og Stor vandsalamander, som er oplistet på habitatdirektivets bilag IV."

2. Vil ministeren helt generelt præcisere, hvilke dyrearter der kommer til, når man fælder en del af det vilde naturområde på Fælleden i Holbæk og samtidig præcisere, hvilke dyrearter man på den bekostning udelukker for området, enten fordi de af praktiske årsager ikke længere kan leve der, eller fordi deres ynglesteder er forsvundet?

Svar:

"Som nævnt har kommunen ryddet pil i og omkring nogle mindre vandhuller. Særligt Spidssnudet frø har tidligere ynglet i stort antal i Fælledens vandhuller men er gået tilbage i antal – sandsynligvis som følge af tilgroning af ynglevandhullerne. Spidssnudet frø og andre paddearter behøver solbeskinnede bredder og lunt vand for at kunne yngle. Flere paddearter er truet i Danmark, fordi vandhuller enten forsvinder som følge af dræning eller gror til.

Kommunen vurderer som allerede nævnt, at der fortsat er rigtig mange gode leve- og skjulesteder for Fælledens øvrige dyreliv, og at de foretagne naturplejetiltag ikke forringer forholdene for Fælledens dyr."

3. Vil ministeren oplyse, om de store græssere, der er udsat på Fælleden i Holbæk, skal/bliver tilskuds fodret, og om de skal gå ude hele året enten for nuværende, eller om der er planer om det fremadrettet?

Svar:

"Kreaturerne på Fælleden bliver ikke tilskuds fodret. Pt. er dyrene på stald og bliver udsat igen i foråret. Det kan komme på tale på et tidspunkt at indføre helårsgræsning på Fælleden, hvis kommunen vurderer, at det vil skabe bedre resultater. I givet fald vil antallet af dyr – græsningstrykket – blive justeret, så der er foder nok på arealerne hele året."

4. Vil ministeren oplyse, om de store græssere, der går på Fælleden i Holbæk, dagligt bliver tilset, og om dette tilsyn foregår på individ- eller flokniveau?

Svar:

"Kreaturerne, som er af den meget hårdføre race, Galloway, er ejet af dyreholder Gert Dalbjerg. Alle dyrene bliver tilset på individniveau dagligt af medlemmer af Fælledens Græsningslaug og af Gert Dalbjerg."

5. Vil ministeren kommentere på adgangsforholdene for en enlig kørestolsbruger, der gerne vil benytte sig af de grusstier, der gennem en mangeårig årrække har gået gennem Fælleden i Holbæk, men hvor

der nu er indsat færreste med ret store mellemrum herunder om en kørestol kan passere over dem og i nægtende fald, om en kørestolsbruger dermed bliver udelukket fra at benytte sig af området?

Svar:

"De to græsningsfolde er anlagt, så besøgende kan komme udenom dem, hvis man ikke ønsker at gå igennem. Der er desuden mange stier på resten af Fælleden, hvor der ikke er folde. De to kørestolsegnede stier, der løber igennem den vestligste fold, er forsynet med almindelige kreaturriste og låger. Kommunen har ofte set en borger, som er nabo til Fælleden, køre over ristene i sin elektriske kørestol uden problemer. Det vil sandsynligvis ikke være muligt i en ikke-elektrisk, men vi har dog heller aldrig set nogen i en sådan på Fælleden, uden en hjælper til at skubbe den."

6. Har ministeren noget kendskab til, om f.eks. hundeluftere på Fælleden i Holbæk ikke længere benytter sig af det indhegnede område grundet de store græssere og faren ved, at de store græssere ser hundene som en trussel, og kørerne dermed kan gå til angreb?

Svar:

"Kommunen har ikke undersøgt frekvensen af hundeluftning, før og efter området blev indhegnet men kan konstatere, at der fortsat er mange, der lufter hund indenfor foldene. Kommunen har ikke fået henvendelser om farlige situationer, der har involveret disse. Det har, siden Fælleden blev fredet i 2014, været forbudt at lufter sin hund uden snor på Fælleden. Ikke desto mindre har mange hundeejere gjort det, og nogle af disse har været utilfredse med kommunens naturplejeprojekt. Kommunen har planer om at etablere to hegnede "hundsokove" andre steder på Fælleden, hvor hunde kan løbe frit."

7. Har ministeren noget kendskab til, om f.eks. børnehaver i Holbæk ikke længere benytter sig af det indhegnede område på Fælleden i Holbæk, efter at der er blevet sat store græssere derud?

Svar:

"Kommunen er ikke bekendt med fx børnehaver, som ikke længere bruger fælleden. Dertil kan vi oplyse, at kommunen, dyreholderen og græsningslauget har et fint samarbejde med den lokale skole, som er glade for og bakker op om projektet, og som fx har haft en konkurrence for børnene om at finde de bedste navne til dyrene."

8. Vil ministeren oplyse, hvor stor Fælleden i Holbæk er, hvor meget af det område der er indhegnet, hvor meget der er udlagt til andre formål, samt hvor meget af det område der står som helt fri og vild natur?

Svar:

"Holbæk Fælled fredningen omfatter et areal på 158 ha, hvoraf ca. 150 ha tilhører Holbæk Kommune. De to kreaturfolde har et areal på hhv. 12 og 24 ha og udgør tilsammen 24% af kommunens areal på Fælleden. Resten af Fælleden består mest af ekstensivt drevne græsarealer, nogle småskove, krat, stier og vandhuller. En mindre del er stadion, boldbaner o. lign."

Lea Wermelin

/

Charlotte Brøndum